

Změna v úřadě ministra soc. péče.

Dne 17. března 1926 podalo demisi ministerstvo Švehlovo a 18. března byla jmenována nová vláda, v níž se stal ministrem soc. péče sekční šéf kanceláře pana presidenta republiky dr. Jos. Schieszl. Dne 19. března rozloučila se deputace zaměstnanců ministerstva soc. péče, které se zúčastnili všichni přednostové odborů a samostatných oddělení a všichni zaměstnanci presidia, s odcházejícím ministrem drem L. Wintrem. Sekční šéf dr. A. Tůma rozloučil se s drem Wintrem srdečným projevem, v němž uvedl: »Vývoj poměrů politických je příčinou, že odcházíte již dnes, pane ministře, ze svého místa jako šéf resortu ministerstva sociální péče. Za vašeho nynějšího a dřívějšího působení měli jsme hojnou příležitost poznati vaše vzácné vlastnosti a schopnosti, jimiž dovedl jste nejen prohloubiti a upevniti činnost ministerstva sociální péče, ale dovedl jste si také získati všestranné naší úcty a oddanosti. Není proto dnešní naše loučení s vámi snadné. Ulehčuje nám je jedině přesvědčení, že odchod váš z tohoto místa jest jen přechodný a že vrátíte se opět brzy, abyste pokračoval ve svém díle. Loučíce se v tomto smyslu s vámi, pane ministře, děkujeme vám za všechnu vaši blahovůli a přejeme vám mnoho štěstí v dalším vašem životě veřejném i soukromém. Budeme vás vděčně vzpomínati a prosíme, abyste i vy nás zachoval v laskavé vzpomínce.« Dr. Winter ve své odpovědi pravil: »Pánové, dovolil jsem si oběžníkem poděkovati všem úředníkům a zřízcům ministerstva sociální péče; snažil jsem se v tomto oběžníku stručně naznačiti práci, která byla za tento rok mého vedení vykonána. Sám jsem byl překvapen, že toho bylo tolik; ani jsem nepočítal s tak rozsáhlou agendou. Odcházím u vědomí, že, jak jsem v oběžníku naznačil, páteř úřadu je značně zpevněna, že úřad je zkonsolidován a že je schopný, aby příští práce zdolal. Požádal jsem vás, abyste mne navštívili, abych vám osobně poděkoval za vaši součinnost, bez níž nebylo mně možno se obejít. Budu míti jistě v různé jiné funkci dostatečné příležitosti, abych i nadále sledoval práce vaše a v oboru působnosti ministerstva nadále spolupůsobil. Vyřídíte ostatním pánům srdečné díky za jejich spolupráci.«

* * *

V oběžníku, vydaném všem zaměstnancům ministerstva sociální péče, odstupující ministr dr. L. Winter napsal: »Když jsem před rokem byl opět povolán k vedení tohoto úřadu, byl jsem si vědom, že ministerstvo sociální péče nemá v nejbližší době řešiti veliké problémy sociální na poli zákonodárném, nýbrž, že bude jeho úkolem, aby dbalo toho, aby vydané zákony byly přesně prováděny a aby administrativní činnost úřadu i úřadů jemu podřízených byla prohloubena. Prozatím během tohoto roku provedeny byly v úřadě některé přesuny, které vykazují tak dobrý výsledek, že je možno s uspokojením říci, že páteř úřadu je tak zpevněna, že úřad je dobře vypraven na další práci. Činnost ministerstva sociální péče za toto období nebyla na venek tolik patrna. Bylo však v ministerstvu pracováno velmi intenzivně, takže veřejnosti bude možno seznati výsledek této práce v nejbližších dnech: Oddělení pro péči o mládež přivádí k vyřešení otázku úpravy dozoru nad dětmi v cizí péči a vypracovalo plán nové organizace dobrovolné péče, který v brzkou bude předmětem jednání se zájemníky. Stesky, které bylo slyšeti na to, že právní nároky válečných poškozců nebyly stále honorovány, ačkoliv od počátku účinnosti příslušných zákonů uplynula řada let, umlkly takřka úplně, protože s veli-

kým úsilím bylo dbáno toho, aby přes nedostatek zapracovaného personálu agenda tohoto oddělení dostala se do rovnováhy. Rovněž podařilo se oddělení pro péči bytovou přiblížiti se této rovnováze. Skutečnost, že loňského roku nebyl obnoven zákon o stavebním ruchu, neznamenal nečinnost ministerstva v tomto směru; ministerstvo použilo zájmu, jež celá veřejnost projevovala, k tomu, aby odborní činitelé spolupracovali na projektech, které pokročily tak daleko, že v nejbližších dnech budou moci býti předloženy zákonodárnému sboru projekty velkorysého řešení otázky bytové. Hlavní pozornost veřejnosti i úřadu byla ovšem soustředěna na práce, kterých je třeba, aby zákon o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří dne 1. července t. r. bezvadně nabyl účinnosti. Ministerstvo sociální péče je v tom směru podporováno ochotnou součinností přípravného sboru; ale zřízení tohoto sboru nezabývá ministerstvo povinností, aby samo připravovalo látku, aby zejména vypracovalo řadu nařízení a výnosů, jichž podle zákona bude třeba. Postup prací zaručuje, že 1. červenec 1926 nepřekvapí ministerstvo nepřipraveno. V souvislosti s těmito skutečnostmi je se zmíniti o uskutečnění zákona o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců, pro něž také přípravné práce jsou tak dalece skončeny, že pojištění to 1. srpna t. r. bude moci zahájit činnost. Měl jsem několikrát příležitost upozorniti, že ministerstvo nemohlo býti tak vybudováno, aby mohlo postrádati součinnosti odborníků mimo rámec úřadu a že bylo nuceno svěřiti určité úkoly těmto odborníkům, což také vždy považuji za dobré v každém směru. Legislativní oddělení ministerstva je proto ve stálém styku s komisemi, které tím způsobem byly zřízeny pro vypracování zákona o pojištění soukromých zaměstnanců, jakož i pro nové pojištění úrazové. Téhož dne, kdy jsem nastoupil úřad, nabyl účinnosti zákon o státním příspěvku k podpoře v nezaměstnanosti. Šlo o novou materii, kterou z velké části měly zdolati odborové organizace dělnické a úřednické. Bylo zapotřebí intenzivní součinnosti příslušného oddělení ministerstva s těmito organizacemi, aby praxe zákona byla uvedena v soulad s potřebami, jaké se během tohoto roku objevily. Možno dnes říci, že zákon byl uveden v činnost bez jakýchkoli závad. Oddělení vystěhovaleckému dostalo se právě nyní čestného úkolu, aby za součinnosti zúčastněných ministerstev vypracovalo plán uvědomělé akce vystěhovalecké, po případě kolonizační. Práce odborných oddělení byla usnadňována cílevědomým postupem presidia a horlivou spolupráčí všech, kdož v jakémkoli postavení v úřadě spolupracují. Odcházím z úřadu ve vědomí, že každý jeho příslušník plnil aspoň své povinnosti. Doufal jsem, že za mého úřadování budou ještě upraveny služební a platové poměry státních zaměstnanců. Tato naděje se pohřbívá dosud nesplnila, ale poměry ty jistě v nejbližší době budou upraveny. Děkuji všem za podporu, která mně po dobu tohoto roku věnována byla; jsem přesvědčen, že úředníci i zřízenci ministerstva sociální péče budou stejně horlivě, nestranně a poctivě sloužiti zájmům republiky i za mého nástupce.«

* * *

Téhož dne o 1. hod. odpo. uvítali nového ministra dra Jos. Schieszla zástupci všech kategorií zaměstnanců, za něž ho uvítal vedoucí sekční šéf dr. Ant. Túma slovy: »Pane ministře! Přicházíme, abychom vás s radostí uvítali v novém vašem úřadě a ujistili vás zároveň svou oddaností a dobrou vůlí pomáhati vám podle nejlepších sil v plnění tohoto úkolu. Ministerstvo sociální péče má nad jiné významné poslání pomáhati jedincům hospo-

dářsky slabým a odvislým a podnikati podle možnosti, co by přispělo k odstranění sociálních křivd a nesrovnalostí. K tomu, aby se našla vždy správná cesta v řešení různých s tím souvisejících problémů, nestačí jen potřebné vědomosti teoretické a praktické, k tomu je zapotřebí v první řadě také opravdové lidskosti a opravdového smyslu pro spravedlnost. A celý váš dosavadní život, pane ministře, veškeré vaše dosavadní působení veřejné, svědčí o tom, že přinášíte do nového úřadu svého všechny tyto vzácné vlastnosti a hodnoty duševní. Skutečnost ta jest nejlepší zárukou toho, že ministerstvo sociální péče bude i nadále pokračovati za obezřetného vašeho vedení v úspěšném svém působení a že jeho dosavadní činnost ještě více se upevní, prohloubí a rozšíří v zájmu těch, kterým má sloužiti, i v zájmu státu. Vítáme vás proto, pane ministře, co nejsrdečněji a prosíme vás, abyste nám věnoval plnou svoji důvěru.» Pan ministr poděkoval za uvítání a uvedl: »Zdá se mně že by bylo neskromností, kdybych v ministerstvu Wintrově a před vámi, zapracovanými odborníky, rozvíjel nějaký program. Mám nejlepší vůli pokračovati v započatých pracích a spoléhám na vydatnou vaši pomoc. Rozumí se samo sebou, že jsem si vědom své těžké úlohy. Úloha ta bude těžká jak proto, že moje práce bude srovnávána s prací mých předchůdců, lépe vyzbrojených pro tento úkol, tak i proto, že doba je těm zájmům, které máme zde hájiti, nepříznivá. Moje dobrá vůle by mně málo pomohla, kdybych nemohl spoléhati na vás, přátelé, a na vaši spolupráci. Očekávám, že budete mými spolupracovníky loyálními a neúnavnými. Děkuji vám, dámy a pánové, mnohokrát za srdečné uvítání.«

Univ. prof. dr. Karel P r i b r a m, Ženeva:

Sociální filosofie mírové smlouvy.

(Z rukopisu přeložil Aug. Žalud.)

S ideově dějinného hlediska je Mezinárodní organizace práce snad mnohem zajímavějším zjevem než sám Svaz národů, jehož jest integrující součástí přese všechnu samostatnost, jež jí byla přiznána. Podkladem Svazu národů jest myšlenka spojení států v organizaci, která by trvale zabezpečovala mír mezi národy a zabraňovala krvavým konfliktům. Jeho nejdůležitější úlohou tedy je, umožňovati vyrovnávání sporů mezi jednotlivými státy řádným smírným řízením. Tato myšlenka byla projednávána v nejrůznějších formách, při čemž v návrzích, jež se snažily ji uskutečniti, nabývaly vrchu tu tendence kosmopolitické, snažící se vytvořiti nadestátní orgán, tu představy ryze mezinárodní, dbající samostatnosti států, vzájemně se stýkajících. Vytvořením Svazu národů, k němuž byl dán základ mírovou smlouvou, zvítězil směr druhý. Než ať jakkoli různotvárné problémy pro pěstitele mezinárodního práva vznikají ze Svazu národů, jeho statutu a působnosti, posuzováno s ideově dějinného hlediska je tu málo podnětu k překvapení.

V této konstrukci jsou přijímány státy jako individua, z nichž každé —, jak to odpovídá zásadě rovnosti, tkvící v demokratickém nazírání, — je nadáno stejným právem bez ohledu na různosti, jimiž se navzájem skutečně rozlišují svojí politickou, hospodářskou a vojenskou silou. Jenom v radě zabezpečily si předem velmoci před-